

Διοικ. Εφετείου Θεσ/κης 252/1991

Πηγή: ΕΔΚΑ ΛΕ' 1993, σελ. 253

Περίληψη: Ατύχημα σε ασφαλισμένο του ΤΕΒΕ υπάρχει και όταν οφείλεται σε υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλε αυτός εκτάκτως προκειμένου να ανταποκριθεί σε όλως εξαιρετικές συνθήκες απασχολήσεως μη προβλεπόμενες από τη συνήθη επαγγελματική δραστηριότητα. Περίπτωση εγκεφαλικού επεισοδίου σε κομμώτρια κατά την ώρα της εργασίας της δεν θεωρείται ατύχημα.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. ΒΕΛ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ

Εισηγητής: κ. ΙΩΑΝ. ΠΑΝΤΑΖΑΤΟΣ

Δικηγόροι: κ.κ. Κ. Καράμερος, Σ. Βελισσαρίδης

Επειδή με την υπό κρίση έφεση και για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτή, για την οποία καταβλήθηκε το προβλεπόμενο παράβολο των 750 δρχ. διώκεται η εξαφάνιση της με αρ. 2107/1991 αποφάσεως του Τρ. Διοικ. Πρωτ. Θεσ/νίκης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφυγή του ΤΕΒΕ και ακυρώθηκε η με αρ. 115/30-4-1990 απόφαση, της ΤΔΕ του ΤΕΒΕ Θεσ/νίκης. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε γίνει, αντιθέτως, δεκτό ότι το ατύχημα που συνέβη στην ήδη εκκαλούσα, την 10/4/1984, ήταν εργατικό, οφειλόμενο σε βίαιο συμβάν. Η έφεση αυτή, έχουσα το παραπάνω περιεχόμενο, αρμόδια φέρεται για συζήτηση και κρίση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, εφόσον δε ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να ερευνηθεί στην ουσία.

Επειδή στο άρθρο 7 παρ.12 και 3 του Π. Δ/τος 116/1988 "Ανασύνταξη, τροποποίηση και συμπλήρωση του Κανονισμού Παροχών του ΤΕΒΕ" (ΦΕΚ τ.Α' 48), ορίζονται τα εξής: "1. Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου δικαιούνται σύνταξη λόγω αναπηρίας α).... β).... γ) Αν διακόψουν την άσκηση του επαγγέλματος μετά την εγγραφή τους στα μητρώα ασφαλισμένων του Ταμείου διότι έγιναν ανάπηροι, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου αυτού, από βίαιο συμβάν που επήλθε κατά την άσκηση του

επαγγέλματος ή εξ αιτίας της άσκησης αυτού, ανεξάρτητα με τον χρόνο ασφάλισής τους. Αν το βίαιο συμβάν επήλθε εκτός εργασίας, απαιτείται χρόνος ασφάλισης 5 ετών". 2. "Για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από βίαιο συμβάν σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου, υποβάλλεται εκτός από την αίτηση συνταξιοδότησης και δήλωση του ασφαλισμένου εντός 3μηνου στην οποία αναφέρονται οι ακριβείς συνθήκες που επήλθε το βίαιο συμβάν, δηλαδή αν παρασχέθηκαν πρώτες βοήθειες, ο τόπος που μεταφέρθηκε ο παθών, τα στοιχεία του γιατρού που τον εξέτασε, το νοσοκομείο ή η κλινική που μεταφέρθηκε, στοιχεία των τυχόν αυτόπτων μαρτύρων και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια υπηρεσία του Ταμείου. Η αρμόδια υπηρεσία του Ταμείου στην οποία υποβάλλεται η αίτηση μαζί με την δήλωση του ασφαλισμένου, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την εξακρίβωση του βιαίου συμβάντος". 3. "Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου αυτού, αν λόγω πάθησης ή βλάβης ή εξασθένησης σωματικής ή πνευματικής εξάμηνης τουλάχιστον διάρκειας σε συνδυασμό με την ηλικία του και τη δυνατότητά του να συνεχίσει την άσκηση του ίδιου ή άλλου επαγγέλματος είναι ανίκανος με ποσοστό τουλάχιστον 66,6%

Επειδή κατά την έννοια των διατάξεων που παρατέθηκαν, βίαιο συμβάν υπάρχει όχι μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο θάνατος ή άλλο ατύχημα του ασφαλισμένου προκλήθηκε από βίαιο εξωτερικό γεγονός που έλαβε χώρα κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, αλλά και όταν οφείλεται στην υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλε αυτός εκτάκτως, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, μη προβλεπόμενες κατά την συνήθη επαγγελματική του δραστηριότητα και κατά την κανονική πορεία της επιχειρήσεως του, προκειμένου να ανταποκριθεί σε όλως εξαιρετικές και ασυνήθεις συνθήκες επαγγελματικής απασχολήσεώς του (βλ. και ΣτΕ 249/1989 ΕΔΚΑ τ. ΛΒ σελ. 14).

Επειδή από τα στοιχεία του φακέλλου της δικογραφίας όπως και από την εν γένει αποδεικτική διαδικασία προκύπτουν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Η ήδη εκκαλούσα ήτο ασφαλισμένη στο ΤΕΒΕ από την 1/12/1985 μέχρι την 31/7/1989, (δηλ. επί 3 έτη και 8 μήνες), καθ' όσον ασκούσε στο χωριό Μανιάκι του Ν. Καστοριάς (Φιλίππου αρ. 38), το

επάγγελμα της κομμώτριας. Την 10/4/1989 και περί ώραν 17.00, ενώ η εκκαλούσα εχτένιζε στο κομμωτήριό της την πελάτισσά της Β.Κ., ένωσε ξαφνικά και χωρίς κανένα λόγο ή αιτία, ένα μούδιασμα στο δεξιό της χέρι και πόδι και έπεσε κάτω αναίσθητη. Μετά το συμβάν αυτό η εκκαλούσα μεταφέρθηκε από την Β.Κ. και τον Α.Π., ο οποίος ευρίσκεται εκείνη την ώρα στο κομμωτήριο, με την βοήθεια ασθενοφόρου, στο Γεν. Νοσοκομείο Καστοριάς και στην συνέχεια, αυθημερόν, στο Περιφ. Νοσοκομείο "Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ" Θεσ/νίκης. Στο τελευταίο αυτό Νοσοκομείο η εκκαλούσα παρέμεινε από την 10/4/1989 μέχρι την 19/5/1989 (στην Νευροχειρουργική Κλινική του εν λόγω Νοσοκομείου), όπου και χειρουργήθηκε λόγω εγκεφαλικού αιματώματος, στην αριστερή και κεντρική περιοχή του εγκεφάλου (βλ. το με αρ. 6994/19-5-1989 σχετικό πιστοποιητικό του αναφερθέντος Νοσοκομείου Θεσ/νίκης και την με αρ. 114/22-5-1989 γνωμάτευση του άνω Νοσοκομείου Καστοριάς). Ο σύζυγος της εκκαλούσης υπέβαλε προς το ΤΕΒΕ Καστοριάς την με αρ. 10/22-5-1989 δήλωση ατυχήματος, επακολούθησαν οι με ημερομηνία 23/5/1989 μαρτυρικές καταθέσεις της Β.Κ. και του Α.Π. ενώπιον του αρμοδίου υπαλλήλου του ΤΕΒΕ Καστοριάς Π.Χ., η από 23/5/1989 έκθεση επιτόπιας έρευνας του ιδίου υπαλλήλου του ΤΕΒΕ καθώς και η με αρ. 4059/7-6-1989 απόφαση του Δ/ντή του ΤΕΒΕ (Περ/κό Τμ. Κοζάνης), με την οποία απορρίφθηκε ως εκπρόθεσμη η υποβληθείσα δήλωση ατυχήματος της ήδη εκκαλούσης, με το επιχείρημα ότι η δήλωση αυτή έπρεπε να υποβληθεί μέσα σε ένα μήνα από την επέλευση του συμβάντος (10-4-1989 ημέρα επελεύσεως του ατυχήματος, 22/5/1989 ημέρα υποβολής της δηλώσεως ατυχήματος) προκειμένου να χορηγηθεί επίδομα εξ εργατικού ατυχήματος (άρθρο 3 παρ.1 Π.Δ/τος 97/1982). Η εκκαλούσα υπέβαλε την με αρ. 2720/5-7-1989 νέα αίτηση προς το ΤΕΒΕ Θεσ/νίκης, αυτήν την φορά, επεξηγώντας, ότι με την δήλωση ατυχήματος, της 22/5/1989, είχε ζητήσει την χορήγηση συντάξεως λόγω αναπηρίας και όχι την καταβολή επιδόματος λόγω εργατικού ατυχήματος. Και γι' αυτό το λόγο στην περίπτωση αυτή ισχύει η 3μηνη προθεσμία υποβολής της δηλώσεως του ασφαλισμένου, από της επελεύσεως του συμβάντος (βάσει του άρθρου 7 παρ.2 του Π. Δ/τος 116/1988). Κατόπιν αυτού εκδόθηκε η με αρ. 3225/21-11-1989 απόφαση της Δ/ντριας του ΤΕΒΕ Θεσ/νίκης, με την οποία απορρίφθηκε, ουσία πλέον, η αίτηση της εκκαλούσης, με το επιχείρημα ότι το αιμάτωμα του εγκεφάλου δεν

θεωρείται βίαιο συμβάν που προήλθε από εξωτερικά αίτια, δηλ. από αίτια κείμενα εκτός του ανθρώπινου οργανισμού. Για τον λόγο αυτόν η εκκαλούσα άσκησε την με αρ. 19336/27-12-1989 ένστασή της ενώπιον της ΤΔΕ του ΤΕΒΕ Θεσ/νίκης, η οποία με την υπ'αριθμ. 115/30-4-1990 απόφασή της αποφάνθηκε ότι το ατύχημα της 10/4/1989 έγινε εν ώρα εργασίας και είναι βίαιο συμβάν κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Εξ αιτίας της ευνοϊκής για την ήδη εκκαλούσα αποφάσεως της ΤΔΕ, το ΤΕΒΕ άσκησε προσφυγή ενώπιον του Τρ. Διοικ. Πρωτ. Θεσ/νίκης, το οποίο με την εκκαλουμένη ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου απόφασή του, έκαμε δεκτή την προσφυγή του ΤΕΒΕ και ακύρωσε την αναφερθείσα απόφαση της ΤΔΕ, με την σκέψη ότι η ήδη εκκαλούσα την 10/4/1989, εργάζετο κάτω από κανονικές συνθήκες ασκήσεως του επαγγέλματος της και όχι κάνοντας κάποια υπέρμετρη προσπάθεια στο πλαίσιο εξαιρετικών συνθηκών. Ήδη η εκκαλούσα, με τα δικόγραφα της υπό κρίση εφέσεώς της και του παραδεκτώς κατατεθέντος υπομνήματος της, υποστηρίζει ότι έσφαλε η εκκαλούμενη απόφαση κατά την κρίση της, ενώ το ΤΕΒΕ, με το από 23/11/1992 παραδεκτώς κατατεθέν υπόμνημά του, υπεραμύνεται της εκκαλουμένης αποφάσεως.

Επειδή, σύμφωνα με τα ερμηνευτικώς δεκτά γενόμενα, σε συνδυασμό με τα πραγματικά περιστατικά που εκτέθηκαν και τους ισχυρισμούς των δύο διαδίκων, το Δικαστήριο κρίνει ότι το ατύχημα που υπέστη η εκκαλούσα την 10/4/1989 είχε μεν ως αποτέλεσμα λόγω της εντάσεως και της σφοδρότητας της παθήσεώς της την παραμονή της εκκαλούσης επί 40 περίπου ημέρας (10/4/1989 - 19/5/1989) στο Περ/κό Νοσοκομείο Θεσ/νίκης "Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ" και την εγχείρησή της, λόγω αιματώματος στον εγκέφαλό της, όμως το ατύχημα αυτό δεν οφείλεται σε βίαιο εξωτερικό γεγονός που έλαβε χώρα κατά την άσκηση του επαγγέλματός της, ούτε σε υπέρμετρη προσπάθεια που αυτή κατέβαλε υπό συγκεκριμένες συνθήκες, μη προβλεπόμενες κατά την συνήθη επαγγελματική δραστηριότητά της. Γι' αυτό το λόγο δεν υπάρχει βίαιο συμβάν κατά την προεκτεθείσαν έννοια. Επομένως, η εκκαλουμένη απόφαση, η οποία έκρινε κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο, αποδέχθηκε την προσφυγή του ΤΕΒΕ και ακύρωσε την με αρ. 115/30-4-1990 απόφαση της ΤΔΕ του ΤΕΒΕ Θεσ/νίκης, έκαμε ορθή ερμηνεία και σωστή εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρθηκαν. Έτσι πρέπει να απορριφθεί η

υπό κρίση έφεση, να καταπέσει το παράβολο των 750 δρχ. υπέρ του Δημοσίου και να συμψηφισθεί η δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.